

Sygn. akt VW 1125/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Klaudia Milek

Protokolant: Paulina Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6.07.2017 roku sprawy, przeciwko K. Ł. s. W. i B. ur. (...) w P.

obwinionego o to że:

W piśmie z dnia 22 kwietnia 2016r., będąc właścicielem pojazdu marki F. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej, nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 29 marca 2016r. ok. godz. 18.20.

tj. za wykroczenie z art. 96§3 KW w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz 908 z późn. zm.

orzeka

I. Obwinionego K. Ł. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 par 3 kw. wymierza karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) złotych.

II. Zasądza od obwinionego 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty , obciąża go kosztami postępowania w sprawie w kwocie 100 (sto) złotych.

Sygn. akt V W 1125/17

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strażnik miejski P. M. w dniu 29 marca 2016 r. ok. godz. 18.20 w W. przy ul. (...) ujawnił wykroczenie drogowe z art. 97 kw polegające na postoju pojazdu marki F. o nr rej. (...) bez zachowania odległości 10 m od przejścia dla pieszych (notatka urzędowa – k. 1, zdjęcia – k. 2).

W związku z powyższym, Straż Miejska podjęła czynności wyjaśniające, które wykazały, iż właścicielem pojazdu jest K. Ł.. Straż Miejska wezwała właściciela pojazdu za pośrednictwem poczty, do wskazania, komu powierzył pojazd w oznaczonym czasie zaznaczając, że spoczywa na nim obowiązek wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie oraz, że osobę, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie należy wskazać poprzez wypełnienie i dostarczenie Straży Miejskiej części B załącznika w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Straż Miejska jednocześnie poinformowała, że w przypadku, gdy nie dopełni obowiązku określonego w art. 78 ust. 4, 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, tj. nie wskaże komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie i popełni wykroczenie określone w art. 96 § 3 Kodeksu Wykroczeń oraz, że w związku z powyższym zakończenie prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawie nastąpi poprzez wyrażenie

zgody na przyjęcie mandatu karnego kredytowanego w wysokości: 200 zł, a także, że mandat karny kredytowany zostanie wystawiony i przesłany po uprzednim wypełnieniu, podpisaniu i odesłaniu załączonego oświadczenia, zawartego w części C załącznika (pismo – k. 3). Wezwanie doręczono K. Ł. do rąk własnych w dniu 21 kwietnia 2016 r., co potwierdził własnoręcznym podpisem (zpo – k. 4).

K. Ł. w związku z powyższym wezwaniem, nie wypełnił żadnego z przesłanych przez Straż Miejską załączników i nadesłał w dniu 22 kwietnia 2016 r. pismo, w którym wniósł o umorzenie postępowania wywołanego lub związanego z wezwaniem (pismo – k. 5). W swym wniosku, K. Ł. podniósł, że, jego zdaniem, pismo zawiera formalne i merytoryczne wady, które czynią je bezprawnym, mianowicie: skierowanie wezwania sformułowanego w sposób alternatywny przy niedopuszczalnym przyjęciu konstrukcji domniemania odpowiedzialności właściciela pojazdu, skierowanie wezwania przez nieuprawniony organ oraz brak określenia roli procesowej wezwanego, co uniemożliwiło mu realizację swoich praw, w tym prawa do obrony.

Wobec powyższego, Straż Miejska skierowała do Sądu wnioski o ukaranie K. Ł. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Wyrokiem nakazowym z dnia 30 marca 2017 r. obwiniony został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu. Od wyroku nakazowego sprzeciw wniósł obwiniony, wnosząc o umorzenie postępowania, względnie uniewinnienie podnosząc argumenty, które zawarł już w piśmie skierowanym do Straży Miejskiej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów w postaci: notatki strażnika miejskiego (k. 1), zdjęć (k. 2), wezwania (k. 3), zwrotnego potwierdzenia odbioru (k.4), pism obwinionego (k. 5, 14-19, 26), które to dokumenty wobec braku przeciwdowodów i braku kwestionowania ich przez strony, Sąd ocenił jako odpowiadające prawdzie.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd wobec faktu, iż obwiniony ani w postępowaniu wyjaśniającym, ani też przed Sądem nie skorzystał z możliwości złożenia wyjaśnień, ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów. Przywoływane przy tym przez obwinionego okoliczności zarówno w piśmie z dnia 22 kwietnia 2016 r. jak także w sprzeciwie od wyroku nakazowego, nie powodują też braku wyczerpania znamion zarzucanego mu wykroczenia, nie mogą zatem prowadzić do wykluczenia jego odpowiedzialności. Treść tych wyjaśnień obwinionego wskazuje, iż stanowią one rezultat braku dostatecznej refleksji nad zakresem obowiązku ciążącego na właścicielu pojazdu z mocy art. 96 § 3 kw i art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw. ma na celu zatem m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W niniejszej sprawie do obwinionego K. Ł. w dniu 17 kwietnia 2016 r. skierowane zostało wezwanie, w którym został on pouczone o treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i wezwany do pisemnego wskazania danych osoby, której pojazd w oznaczonym w tych pismach czasie został powierzony do używania lub kierowania i udzielenia odpowiedzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Wezwanie to obwiniony odebrał osobiście 21 kwietnia 2016 r., co potwierdził własnoręcznym podpisem. Należy zaznaczyć, iż jak słusznie podkreśla się w doktrynie, sytuacja, w której osoba osobiście zobowiązana odebrała kierowane do niej pismo uprawnionego organu i nie udzieliła na nie właściwej odpowiedzi lub w ogóle jej zaniechała, przesądza o wypełnieniu przez taką osobę znamion wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 kw. (por. W. Jankowski [w:] Grzegorzycyk T. (red.), Jankowski W., Zbrojewska M., Kodeks wykroczeń. Komentarz, Wolters Kluwer 2013). W takim przypadku niewskazaniem będzie przede wszystkim udzielenie odpowiedzi negatywnej, np. w przypadku, gdy osoba zobowiązana nie wskaże żadnej osoby ale, niewskazaniem będzie również zaniechanie udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie. Zdaniem

Sądu, ustawodawca przewidział bowiem możliwość niewskazania wbrew obowiązкови przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te jednocześnie muszą zostać spełnione łącznie.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, że obwiniony w piśmie z dnia 22 kwietnia 2016 r. nie wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku, gdyż nie wskazał, kto w czasie zdarzenia dysponował jego pojazdem.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że w dniu 29 marca 2016 r. ok. godz. 18:20 strażnik miejski ujawnił wykroczenie drogowe popełnione przez kierującego pojazdem marki F. o nr rej. (...). Świadczy o tym notatka urzędowa oraz sporządzone przez strażnika miejskiego zdjęcie dokumentujące powyższe zdarzenie. Bezsporne jest również, że obwiniony został skutecznie wezwany przez Straż Miejską do udzielenia informacji o osobie, której powierzony został ww. pojazd do kierowania lub używania w tym czasie i osobiście odebrał w dniu 21 kwietnia 2016 r. wezwanie, do wskazania konkretnej osoby.

W odniesieniu do podnoszonych przez obwinionego zarzutów co do treści samego wezwania, warto podkreślić także, iż organ nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – zwraca się wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do używania lub kierowania nie jest zatem w żadnym razie tożsame z oskarżeniem tej osoby o popełnienie czynu zabronionego. Norma prawna zawarta w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym przewiduje możliwość uchylenia się od obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu komu został powierzony pojazd do używania lub kierowania w oznaczonym czasie jedynie w sytuacji, gdy pojazd został użyty wbrew woli tej osoby i jej wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogła ta osoba zapobiec. Wyjaśnienia obwinionego obrazują jednocześnie, że nie wystąpiły w sprawie warunki, na podstawie których mógłby się on uchylić od obowiązku odpowiedzi na temat danych osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Jeszcze raz wypada zaznaczyć, że udzielenie informacji Straży Miejskiej na temat tego komu pojazd został powierzony, nie jest równoznaczne ze wskazaniem przez właściciela, że to ta osoba popełniła wykroczenie, osoba, której pojazd powierzono, może przecież na przykład bez zgody lub wiedzy właściciela powierzyć ten pojazd jeszcze komuś innemu. Organ zaś nie zwrócił się do obwinionego z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – lecz wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

W zakresie możliwości wystąpienia przez Straż Miejską z wnioskiem o ukaranie, należy zauważyć, że obwiniony błędnie stawia zarzut, jakoby Straż Miejska przed skierowaniem wniosku o ukaranie nie ujawniła faktu popełnienia wykroczenia i jego sprawy. Popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 kw. następuje w momencie upływu 7-dniowego terminu do wskazania informacji organowi. W niniejszej sprawie, Straż Miejska skierowała wniosek o ukaranie po upływie 7 dni od doręczenia obwinionemu wezwania, jak również po tym, jak otrzymała od K. Ł. pismo, w którym odmówił on wskazania żądanych informacji.

Chybiony jest również zarzut rzekomego pomieszania ról procesowych. Zwracając się o wskazanie danych osoby, której pojazd w oznaczonym czasie został powierzony do używania lub kierowania, Straż Miejska realizowała uprawnienie z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, nie wzywała właściciela pojazdu ani jako świadka ani jako obwinionego, a zatem prawo do odmowy złożenia wyjaśnień nie obejmowało zaistniałej sytuacji. Na mocy art. 54 § 7 kpow, organ miał prawo odstąpić od przesłuchania obwinionego, zaś o prawie do odmowy złożenia wyjaśnień został on pouczony wraz z doręczeniem wniosku o ukaranie.

W sprawie niniejszej na obwinionym, jako użytkowniku pojazdu, ciążył obowiązek w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw i w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, by mógł zgodnie z ustawą zrealizować obowiązek udzielenia informacji organowi. Oznacza to, że osoba zobowiązana wobec organu ma obowiązek posiadania danych na temat tego, kto użytkował jej pojazd i czynić to może w sposób dla siebie dogodny i przez siebie obrany, np. poprzez zwykłe – zapamiętywanie tych faktów, bądź jeśli osoba nie przechowuje w pamięci takich danych np. poprzez powierzenie ewidencjonowania takich zdarzeń innym osobom, tak by zgodnie z ustawą móc efektywnie wywiązać się z obowiązku

wobec organu, w sytuacji zwrócenia się o takie dane przez organ zgodnie z art. 96 § 3 kw. Wykroczenie (zgodnie z art. 6 § 1 kw) można popełnić nie tylko w zamiarze bezpośrednim ale także ewentualnym, tzn. przewidując możliwość popełnienia wykroczenia godzić się na to. Zatem, obwiniony jako użytkownik pojazdu, podając, że nie może i nie jest w stanie pamiętać, komu powierzył pojazd, a jednocześnie nie zabezpieczając sobie danych na temat tego komu faktycznie pojazd przekazał, tym samym biorąc pod uwagę istnienie ustawowego obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, przewidywał możliwość popełnienia tego wykroczenia tzn. godził się na jego popełnienie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał obwinionego K. Ł. za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Obwiniony jest osobą dorosłą, w pełni poczytalną, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca jego winę. Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował przy tym uprzednią niekaralność obwinionego.

Ustalając wymiar kary, Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary z art. 33 kw., a zatem pod uwagę brał stopień społecznej szkodliwości czynu i cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze. Wykroczenie wskazane w art. 96 § 3 kw. zagrożone jest karą grzywny. Sąd ocenił, że orzeczona wobec obwinionego kara grzywny w wysokości 200 zł jest adekwatna do przeciętnego stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego, zdaniem Sądu taki wymiar kary zrealizuje cele prewencji indywidualnej, która ma za zadanie przede wszystkim przeciwdziałanie tego typu zachowaniom w przyszłości, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utrwalanie prawidłowych postaw wobec prawa.

Mając na uwadze dochody obwinionego i zasadę, iż to obwiniony w wypadku przypisania mu odpowiedzialności winien ponosić ciężar materialny prowadzonego postępowania, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 100 złotych tytułem kosztów postępowania.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.